

CATALUNYA NOVA

PUBLICACIÓ EDITADA PEL SECRETARIAT GENERAL DE LES J. E. R. E. C.

ANY I

JUNY DEL 1938

NUM. 1

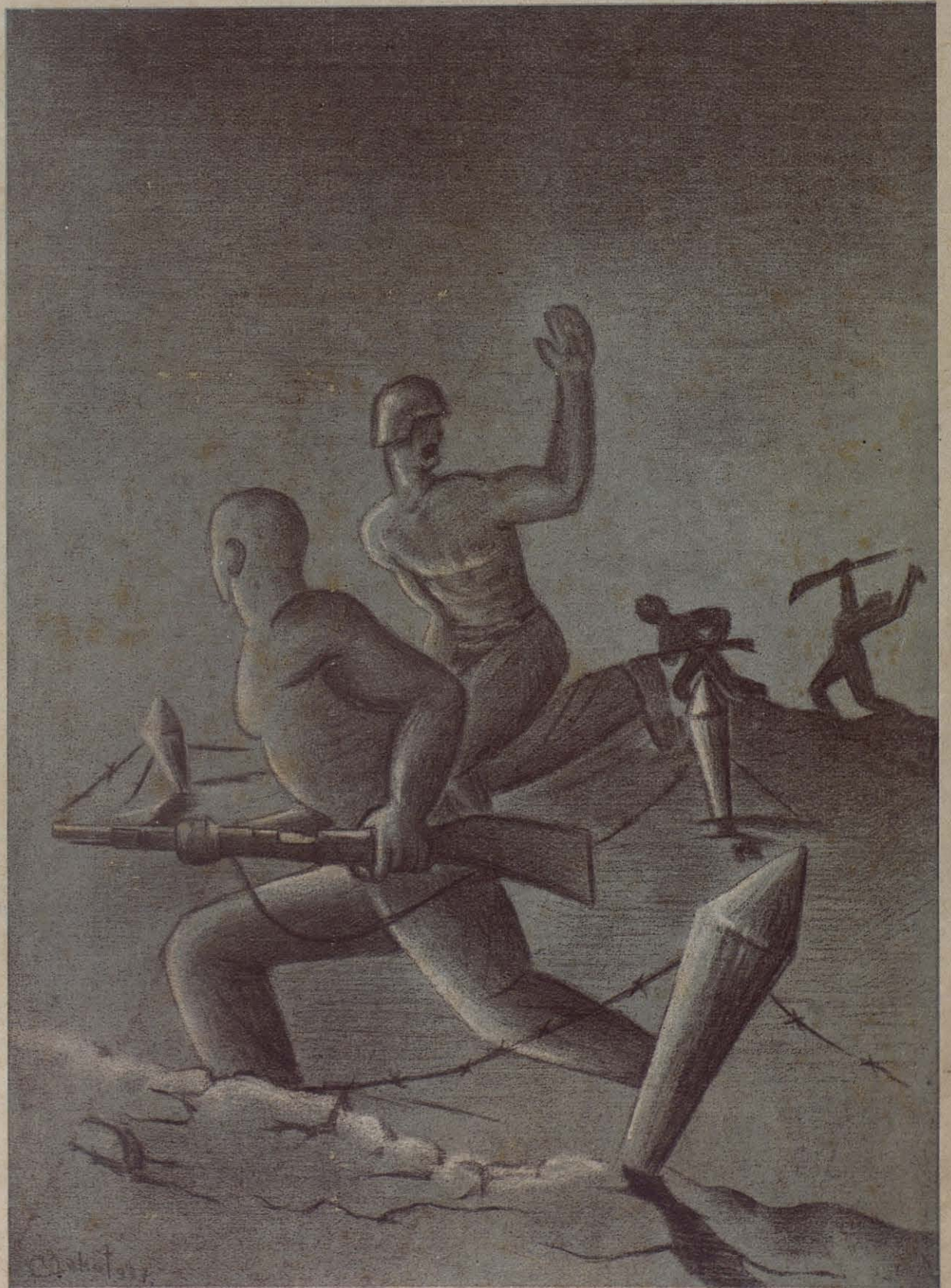
Tenim un precedent històric

ELS estudiants d'esquerra, constituïts en Secretariat General Escolar de les J. E. R. E. C., han cregut necessari sortir a la palestra amb una publicació que, a més de recollir les aspiracions professionals, fos orientació fidedigna de la política escolar catalana. Això vol ésser CATALUNYA NOVA. Una revista creada per nosaltres i en les pàgines de la qual, Catalunya tindrà un mitjà més de lluita, i uns defensors entusiastes de la seva nacionalitat integral.

El paper de l'estudiant en la nostra guerra, la situació que ocupa en el desenvolupament de la mateixa, fan que mereixi una especial atenció.

Nosaltres, Escolars de les J. E. R. E. C., tenim com a precedent històric la famosa «Escolar Republicana», fundada llavors per eminents figures revolucionàries universitàries, i que avui molts ocupen llocs d'alta responsabilitat, persones com Lluís Companys, Francesc Llairet i tants d'altres que farien la llista interminable. Som els continuadors de l'Associació d'Estudiants d'Esquerra, que intervingué activament en la campanya contra els Governos Dretistes durant l'època del bienni negre.

(Continua a la pàg. 4)

Secretariat General Escolar

PARLA EL SECRETARI DE PROPAGANDA I PREMSA

Tenim en projecte per a donar a conèixer la nostra lluita en defensa de la cultura catalana, una sèrie de publicacions que sortiran ben aviat. Per això vàrem crear una Editorial, que publicarà a més de la Revista *Catalunya Nova*, pamflets, fascicles, llibrets d'orientació professional i altres mitjans de premsa.

La primera edició de l'informe del Secretariat General Escolar ha obtingut un èxit insospitat. Hem esgotat, en un termini breu, el tiratge de 3,000 exemplars. Dels fronts hem rebut cartes de companys nostres que manifesten la seva admiració per la tasca portada a cap pels estudiants d'esquerra.

PARLA EL SECRETARI DE COMARQUES :

En fer-me càrrec del Departament de Comarques del Secretariat General Escolar de les J. E. R. E. C., m'he trobat amb serioses dificultats, que sempre han estat superades amb la col·laboració desinteressada d'elements directius comarcals. Recordo que en una darrera visita efectuada a la primera Vegueria, per tal de comprovar l'organització comarcal, la satisfacció que em produí l'observar com els nostres companys treballen amb entusiasme per a fer del nostre Secretariat Escolar el primer organisme polític d'estudiant.

PARLA EL SECRETARI DE RELACIONS :

Es potser el Secretariat de Relacions Exteriors el que ha vist coronat amb més èxit el seu treball. Començarem la nostra actuació posant-nos en contacte amb les organitzacions escolars estrangeres democràtiques, àvids de conèixer a fons el problema vital que planteja la nostra guerra. Aquestes relacions — més cordials i estretes —, han permès crear un vertader lligam d'amistat i de solidaritat entre ells i nosaltres. Fruit d'això és el constant ajut que ens arriba en llibres, aliments, medicaments, etc., i que culmina amb la donació que, per mitjà nostre, els estudiants de la Universitat de Filadèlfia han fet d'una ambulància amb el seu corresponent equip de transfusió de sang a la Sanitat de l'Exèrcit de la República.

En l'ordre interior, no hem deixat de banda les relacions amb les altres orga-

nitzacions escolars de la nostra terra. Una harmonia perfecta fa que conjuntament portem a terme un treball en profit de la cultura catalana.

PARLA EL SECRETARI DE GUERRA :

La guerra imposa a l'estudiant català la mobilització d'acord amb les seves característiques professionals. Aquest ha estat lema dels estudiants d'Esquerra d'ocupar llocs de responsabilitat dintre les diferents especialitats que formen la xarxa orgànica de l'Exèrcit. Un contacte i una relació constant, tant per mitjà de la propaganda com de visites al front, han permès que els nostres companys no estiguessin desemparats de llur organització. Aquest Secretariat General de Guerra, té en preparació un fascicle en honor d'aquests estudiant-combatents que lluiten des dels primers moments de l'aixecament subversiu..

PARLA EL SECRETARI D'ORGANITZACIO :

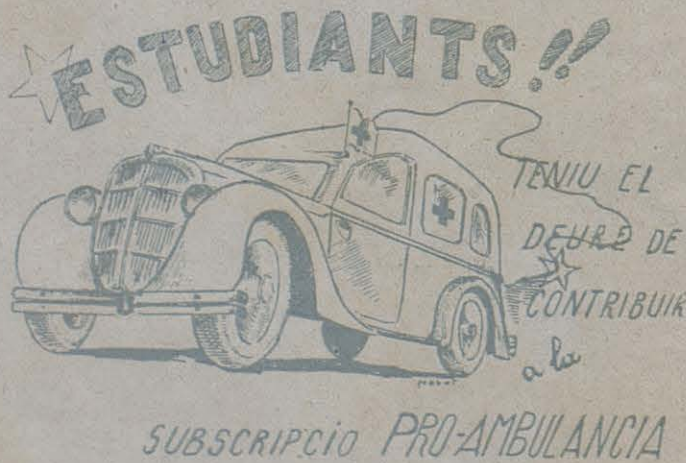
El S. G. E. va creure d'un interès primordial l'organitzar el Secretariat Escolar a la Ciutat i Comarques. A Barcelona van ésser distribuïts delegats a cada centre docent, aquests tenien contacte entre els militants i el Secretariat General.

El problema era més vast a les Comarques, nosaltres ens constituïrem per Vegueries i Comarques, seguint les orientacions de la nova direcció territorial de Catalunya.

El gran impuls dels Secretariats Escolars Comarcals ha fet que quedés constituït per aquestes activitats un Secretariat General de Comarques que té com a missió les relacions polítiques i professionals a les localitats foranes.

Tenim en projecte una escola de militants d'Esquerra Republicana de Catalunya, que donarà una cultura política als elements joves del Partit i la Joventut.

L'evacuació d'algunes poblacions catalanes han portat a Barcelona alguns Secretariats Escolars Comarcals, l'assistència i l'ajut d'aquests estudiants evacuats és un deure. A tal efecte, hem d'organitzar una oficina d'assistència als estudiants refugiats. Així mateix està en estudi la creació, d'acord amb el Conseller d'Economia, de menjadors col·lectius per a estudiants, d'un tipus més econòmic que el que existeix actualment.

ELS HOMES DEL PARTIT

HOME JOVE, DINÀMIC, TAL ES EL SECRETARI D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

Josep Terradelles

El partit de la Democràcia catalana E. R. de C., havia forçosament de tenir per Secretari General un home jove, dinàmic, que estigués dotat d'una capacitat de treball i d'una resistència per a dur a terme una tasca política de tan gran envergadura com requereix el nostre. Josep Terradelles, esperit inquiet, lluitador infatigable, imprimeix un ritme al Partit, que fa que els militants vegin en ell, la força directiva, que tota massa organitzada necessita per a ésser producte i rendiment eficaç.

Josep Terradelles, posa com a base fonamental de nova organització d'E. R. de C. una actuació moderna i estructura nous organismes, que tenen com a missió principal, fer que es resolguin els problemes de les diverses índoles que es plantegen en tota vida de partit.

Josep Terradelles ha deixat ja en altres càrrecs de responsabilitat, la prova inequívoca de la seva tasca d'organitzador infatigable.

Quan, Conseller Primer i de Finances, dictà les normes per unificar la política financera de Catalunya i guanya una batalla al feixisme, que creia que el caotisme seria la successió al triomf popular del 19 de juliol del 1936. Cinquanta-vuit disposicions publicades en el « Diari Oficial de la Generalitat », són les normes que produïren aquesta victòria. Transformà una Indústria civil, en l'enorme xarxa de producció bèl·lica que situa el nostre país, en la primera Indústria de Guerra de l'Espanya lleial. Aquesta realització formidable té un sol nom: COMISSIO DE GUERRA DE LA GENERALITAT.

Josep Terradelles sap aprofitar el valor de cada col·laborador i rodejar-se d'un « entourage » que l'ajuda en el treball i en el triomf...

Això és per a ell, un noï motiu d'èxit, d'orgull.

Podríem parlar de moltes altres coses, però les circumstàncies excepcionals obren un parèntesi en la història política catalana, que no és ara el moment, ni nosaltres els que l'hem d'omplir.

Sols resta a dir, que els estudiants d'esquerra — Secretariat General Escolar — es feliciten de tenir en el més alt càrrec del Partit, un home senzill, però d'actuació enèrgica, eficaç i per damunt de tot d'un rendiment positiu... Condicions inapreciables de Josep Terradelles.

Tenim un precedent històric

La data solemne del juliol del 1936, ens troba al costat del poble. Posàrem totes les nostres forces per ajudar a vèncer la rebel·lió militar feixista que intentava apoderar-se dels carrers i dels pobles de Catalunya.

En el transcurs de la guerra, els nostres companys han complert sempre amb llurs deures, vers la Pàtria, vers la Causa antifeixista. Ells, foren els primers que sortiren de l'Escola Popular de Guerra, donant així els primers quadres tècnics al nou Exèrcit de la República que s'estava forjant. La Sanitat de Guerra de la Generalitat aplegà, quasi bé la majoria dels estudiants de Medicina,

(Ve de la primera pàgina)

i en aquesta majoria, els de les J. E. R. E. C., tenen una cabdal importància. Sempre els primers! Per Catalunya! Per la República! Aquests sentiments innats, que vibren extraordinàriament en els cors sensibles dels estudiants catalans, són gegants d'heroisme, i en la filera innumerable d'herois, els nostres ocupen un lloc.

CATALUNYA NOVA vol ésser l'expressió fidel de l'estudiant català. El Secretariat General Escolar de les J. E. R. E. C., amb aquesta publicació, declara novament la seva finalitat de lluita: CATALUNYA NACIO! CATALUNYA DEMOCRACIA EUROPEA.

Els Estudiants i la guerra

Per Fermí Vergés

Si hi ha un argument, a Catalunya, a favor de la guerra com a causa nacional, és l'aportació de totes les classes en la lluita contra el feixisme. Hi ha exemples magnífics d'heroisme executats per homes als quals la guerra de Franco inspirava un odi a allò més fonamental de l'home: el patriotisme. Poder dir ben alt que el patriotisme català no ha estat l'exclusiva de ningú; en el moment en què ha estat trepitjat el territori català, des del President Companys a l'últim militant nacionalista, anarquista o comunista, si era català de raça, n'ha sentit la vexació en la fibra més pregonada del sentiment.

L'elenc estudiantil no ha estat pas una cleda a part, en aquesta aportació a la guerra. Fills d'obers, menestralia liberal, els estudiants tingueren el gest nobilíssim de posar al servei de la guerra els millors dels seus homes per allò que era fonamental en una guerra moderna:

els quadres tècnics. Anem allà on volgueu: aneu a Transmissions i Senyals, a les Indústries de Guerra, a Sanitat, a Enginyers, a Artilleria, a l'Estat Major. A tot arreu trobareu joves catalans que han posat ben alt el nom de la Pàtria.

Joves oficials i Caps del nostre Exèrcit: que aquest sentiment de Catalunya, esdevingut raó de lluita, per al qual moriu, per al qual triomfareu, continuï essent el fonament de la vostra vida. Tot un esdevenidor prenyat de possibilitats incalculables es troba a les vostres mans. Recolliu-lo.

Els estudiants de Catalunya han sabut fer honor al lloc de selecció i de responsabilitat que tenen en la vida del país. Per això si llurs títols universitaris els faran, un dia no llunyà, dirigents de la nostra vida nacional, des d'ara la fidelitat a la Pàtria els ha fet ciutadans dignes d'un Poble Lliure.

Els Estudiants en el Futur de Catalunya

Per Navarro Costabella

Conec els estudiants. Conec aquestes noves generacions tan distintes de les anteriors i, alhora, tan igual en el seu apassionat amor a Catalunya. I perquè els conec els admiro.

Els nostres estudiants són actualment una força de xoc disciplinada; força de xoc per l'estudi i per la lluita.

Els nostres estudiants no han perdut res d'aquella alegria, d'aquella joia consubstancial amb la joventut. Però el mateix temps imprimeixen a llurs activitats una orientació formal capaç de les òptimes realitzacions.

Catalunya espera molt dels seus homes joves estudiosos d'aquests futurs obrers de la cultura. Catalunya espera molt d'ells perquè els ha vist lluitar amb coratge insuperable. No són tan lluny els dies en què els nostres estudiants, deseparats pel poder públic, àdhuc amb el poder públic com enemic, plantaren cara a les hordes feixistes que tenien l'atreuiment d'insultar la nostra pàtria. Dificilment podrem oblidar la batalla — perquè

veritable batalla fou —, sostinguda al Bar de la Universitat Autònoma. Els feixistes armats i protegits, varen rebre una lliçó de les més contundents.

Avui els nostres estudiants són soldats de la República; són soldats de Catalunya. Amb les armes defensen la llibertat i la democràcia. Llor sang es barreja amb la de tots els altres antifeixistes. A ells també els pertoca la corona de l'heroisme.

En el futur de Catalunya, d'aquella Catalunya nova que ha de sorgir de les trinxeres, els estudiants hi aportaran les doloroses experiències d'ara, les sòlides experiències de sempre i la fraternitat de l'home que és patriota per esdevenir universal.

Estudiants i obrers. Obrers i estudiants. Tots ells soldats del futur exèrcit civil que ha de continuar l'obra de redreçament nacional i que ha de convertir Catalunya en el bell edifici de la llibertat de cadascú i sigui la garantia de la llibertat de tots.

Llum Valls

del Secretariat General Escolar parla a propòsit de l'ambulància que per mitjà d'aquest Secretariat els estudiants de Filadèlfia ofrenen a l'exèrcit de la República

Trobo a Llum Valls a la seva Secretaria atrafegada amb els detalls d'Organització. Sol·licito que ens faci saber algun detall a propòsit del Secretariat.

— Després del Ple que celebrarem darrerament, el Secretariat ha orientat definitivament les seves tasques — em diu —, i aquestes, estan orientades vers la fita on s'adrecen, avui, totes les activitats de Catalunya: la guerra.

— ¿En quines accions es porta a la pràctica el vostre desig de contribuir a la victòria?

— Ultra mantenir contínuament relació amb els lluitadors catalans i amb els estudiants soldats de la República amb la col·laboració dels estudiants de Filadèlfia, estem portant a la pràctica la nostra idea d'ofrenar a l'exèrcit popular una ambulància. Aquesta idea és producte d'una lletra d'encoratjament i solidaritat de les joventuts estudiantils de Filadèlfia que ens prometiaajut.

— ...?

— En l'actualitat aquesta idea ja s'està convertint en una realitat magnífica. Una gran majoria dels estudiants catalans han acollit la idea amb entusiasme, i col·laboren activament, conjuntament amb tots els casals d'E. R. C. que han obert subscripcions. Ara acabem de publicar uns segells pro-ambulància que esperem acabaran de fer possible el nostre propòsit.

— ...?

— Nosaltres hem agraït en nom dels estudiants catalans la desinteressada col·laboració

**HONOR ALS HEROICS COMBATENTS
DE LA 43 DIVISIÓ!!!!**

**Estem orgullosos de vosaltres!
Soldats de la República!
Lluitadors de Catalunya!**

dels estudiants de Filadèlfia i alhora demanem a tota la joventut catalana, i en especial als estudiants d'Esquerra, que continuïn mantenint la seva posició sempre favorable a les iniciatives que van a afavorir i a demostrar als nostres lluitadors la nostra solidaritat.

— ...?

— Tenim molts altres propòsits als quals encara els manquen detalls que ens impedeixen fer-los públics, i que pensem realitzar en un període immediat.

I reclamada per les múltiples ocupacions que reclamen la seva atenció, Llum Valls s'acomiada cordialment de nosaltres, prometent-nos una activitat pròpia dels seus antecedents.

La Universitat de Catalunya

Navarro Costabella, en el seu llibret « La Universitat de Catalunya », ens demostra com la Universitat ha estat sempre la llar no solament de la Cultura, sinó també de les llibertats dels pobles. Hom pot veure també l'importantíssim paper que la Universitat barcelonina ha tingut al seu càrrec en la lluita del redreçament de Catalunya i en la que s'ha dut a terme per a deslliurar tota Ibèria del fanatisme i de la incultura. En resum, podem dir que aquest llibret és una apologia de la lluita que la joventut catalana sempre ha sostingut. No és solament un cant platònic a aquests elements que ja hem dit; més aviat podem qualificar-lo de document, d'estudi important i conscient realitzat amb imparcialitat, producte del treball d'un perit.

Navarro Costabella se'ns mostra en la seva literatura plena de vitalitat i força com l'etern enamorat de Catalunya, que sap veure alhora les nostres qualitats i els nostres defectes. Les primeres, amb la finalitat de lloar-les; les segones, per intentar esborrar-les de les nostres característiques.

El Secretariat General Escolar de les J. E. R. E. C. felicita a J. Navarro i Costabella pel seu llibre que constitueix, sens dubte, el més important dels estudis fets a propòsit de la massa estudiantil.

QUATRE GENERACIONS D'ESTUDIANTS

Catalanisme polític. Catalanisme revolucionari. Adveniments de la República. Autonomia universitària. Vet ací quatre moviments d'una vasta i decisiva influència en la vida de Catalunya, iniciats i fomentats a la Universitat de Barcelona, en el transcurs de quaranta anys. Quatre generacions d'estudiants, aplegades al Centre Escolar Catalanista, a l'Escolar Republicana, a la Federació Universitària Escolar (F. U. E.) i a la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya (F. N. E. C.), amb una actuació de relleu històric i de profundes conseqüències.

Teníem una Universitat provinciana. Els professors, castellans en la seva majoria, eren simples oficinistes que procuraven enllestir com més aviat millor la tasca ineludible. Els estudiants — parlem en termes generals —, consideraven que ja n'hi havia prou en saber recitar de memòria els textos, sovint incomprensibles, que els eren servits. Ningú no es preocupava d'estimular-los la vocació i l'afany d'estudi. Vivien sota l'amenaça del «suspens» i comptaven afanyosament els dies que mancaven per arribar al 20 de maig i lliurar-se al període de les vacances d'estiu.

Aquest panorama plantejava unes necessitats: dotar l'estudiant d'una consciència de drets i deures; suscitar-li un interès per les disciplines universitàries i pels problemes de la vida; fer de la Universitat un fogar d'investigació i un seminari de professionals.

La tasca era lenta i feixuga. Calia desfer molts interessos creats, eliminar falsos prestigis, bandejar prejudicis. El catalanisme constituïa un dels millors factors per a provocar reaccions positives i per a obrir camins d'eficàcia. Per altra banda, el nostre problema universitari estava íntimament vinculat al problema de llibertat catalana.

A finals del segle XIX la tendència predominant en el catalanisme era la del «tot o res» representada i mantinguda pels homes de «La Renaixença». Els joves del Centre Escolar Catalanista — entre ells, Prat de la Riba — convençuts de la ineficàcia d'aquella tàctica, decidiren

contribuir a la incorporació del catalanisme a l'acció política. Un catalanisme romàntic, floral — sostenien —, no podia conduir a res de positiu.

L'esforç dels estudiants fou activíssim en aquell sentit, i cristal·litzà l'any 1899, amb la intervenció electoral de la Unió Catalanista. L'assaig constituí un fracàs. Però no per això deixava de tenir una eficàcia: dos anys després, la candidatura de la Unió Regionalista i el Centre Nacional Català, sortia victoriosa de les urnes per una gran majoria.

Però, mentre el catalanisme anava adquirint més influència i més categoria política i intel·lectual, la Universitat de Barcelona seguia essent un clos tancat a les manifestacions de la cultura catalana.

Els nuclis conscients i actius de l'universitarisme català se'n avergonyien i es creien en la necessitat d'impedir que subsistís aquell estat de coses. Pugnaven per a convertir la Universitat en una institució docent netament catalana i per a dotar-la de la necessària llibertat d'organització i d'expansió. Però, ¿era, tanmateix, possible d'aconseguir aquestes finalitats sota un règim borbònic, centralista i retardatari, i hostil a les coses de Catalunya? Els estudiants de l'Escolar Republicana — Lluís Companys, Francesc Lairet, Alfred Perenya, Humbert Torres —, advertiren, amb un gran sentit polític, que el problema

de Catalunya, en termes generals, no podia trobar una solució digna i acceptable mentre subsistís la monarquia. Amb ella, ni tracte ni pacte, ni remei.

D'aquell grup d'estudiants partí la resolució de donar al catalanisme un contingut, una orientació i una eficàcia revolucionàries. A l'escalf de l'Escolar Republicana es formava i creixia una força impetuosa, plena de raó i de possibilitats, que rejoyenia i vitalitzava el republicanisme, dirigit aleshores per uns homes desplaçats dels corrents i les necessitats de l'hora.

L'Assemblea de Parlamentaris; la presentació i la discussió, amb totes les vicissituds, de l'Estatut de Catalunya del 1919; les lluites socials del període 1920-1923; la dictadura de Primo de Rivera; la de Berenguer; el Govern Aznar, amb totes les mòrmies de la monarquia, eren fets que demostraven la visió magnífica d'aquell nucli universitari que es declarava incompatible amb el règim.

Quan, per la dictadura, s'havia fet un silenci de mort, i gairebé ningú — llevades les excepcions de tots conegudes —, no gosava a piular per por de rebre, foren els estudiants els qui, dirigits per Antoni M. Sbert, alçaren, amb una gallardia i un entusiasme encoratjadors, una bandera de rebel·lia contra el règim il·legal.

La monarquia era una nosa. La seva permanència aguditzava l'estat d'anormalitat que va

crear-se, amb el cop d'Estat, el setembre del 1923. Impedia la realització d'una tasca de reconstrucció i de progrés. La vida universitària sofria col·lapses freqüentíssims. Oficialment, la Universitat no servia per a res. Per això, pel febrer del 1931, quan el Ministre d'Instrucció Pública, Elies Tormo, decretava, amb motiu d'un intent de vaga escolar, unes vacances extraordinàries, els estudiants les rebutjaven i anaven a la creació d'unes classes extra-oficials que eren donades, en català, pels mateixos professors universitaris, a l'Ateneu Barcelonès, a l'Enciclopèdic, al Politechnicum.

Per a reprendre les tasques a la Universitat; per a fer d'aquella institució un instrument apte de cultura, calia desempallegar-se de la monarquia. Mans a l'obra, doncs. A liquidar l'obstacle. Els estudiants de la F. U. E. interpretant el sentiment i l'afany de la ciutadania catalana, s'ho jugaren tot: el curs, la llibertat i àdhuc la vida. L'esforç, però, era coronat pel triomf. No sols havia contribuït a vèncer Primo de Rivera i Berenguer, sinó també a expulsar del tron i del país el responsable d'aquells anys d'ignomínia. Espanya, amb la República, tornava a la vida civil.

No és aquesta l'hora propícia per a assenyalar i criticar el regateig que, en matèria d'ensenyament, van fer-nos les Constituents. L'article 50 de la Constitució ens atorgava unes facultats molt limitades. Però, nosaltres, catalans nacionals, sabérem treure'n un gran partit. Els estudiants, aplegats a la F. N. E. C., amb una clara consciència patriòtica i universitària, col·laboraren d'una manera intel·ligent i activa en l'endegament de la Universitat autònoma, i suggeriren solucions per al seu millorament constant i progressiu.

Amics estudiants: és amb orgull, amb noble orgull, que podeu afirmar que la nostra joventut universitària ha contribuït al redreçament cultural i polític de Catalunya. Que hi ha contribuït amb dignitat i amb eficàcia, sense altre interès que el de servir Catalunya i sense cercar altra compensació que la satisfacció que dóna sempre el compliment del deure.

J. M. LLADO I FIGUERES

Saludem per mitjà de CATALUNYA NOVA a tots els nostres militants que lluiten junt amb els altres combatents de l'exèrcit de la República, en defensa de la cultura catalana i per la llibertat de la Pàtria.

SECRETARIAT GENERAL ESCOLAR DE LES J. E. R. E. C.

L'estudiant i l'obrer

Per J. Adell i Ferrer

Em demanen unes ratlles per a CATALUNYA NOVA, portantveu dels estudiants que militen i simpatitzen amb les J. E. R. E. C.

Qui es nega a col·laborar amb els homes del demà? La meua condició « d'ex » i el criteri que particularment em mereixen els joves estudiants que viuen i treballen amb el ritme accelerat de la guerra i de la revolució, s'oposen al refús.

* * *

1929. Temps de dictadura. Lluites a la Universitat. Inicis del redreçament escolar de la nostra terra.

Un matí, la resistència de l'esquerra Universitària és trencada per forces muntades de Seguretat. Les càrregues han començat. Un estudiant de la Facultat de Dret cau sobre l'adoquinat i no pot burlar el cop brutal del ferro policíac. Hi ha confusió. Les forces envolten gairebé per complet les sortides de la Plaça de la Universitat. Amb el cap esberlat l'estudiant irremissiblement ha d'ésser detingut. D'entre els cavalls i guàrdies que obstaculitzen la fugida en surt un noi amb pantaló i camisa blava. Agafa aquell cos exhaurit i a grans gambades el porta al dispensari Sepúlveda. Un obrer s'ha solidaritzat amb la protesta escolar.

Enllà la línia de foc

Estudiant feixista, medita...

Per Alsina-Franck

Estudiant feixista que lluites a l'altra banda. Estudiant sense personalitat, faltat d'entusiasme, de valor, d'aquelles condicions necessàries i imprescindibles per a sentir una Causa justa. Tu, que no defenses res. Tu, que ets la figura representativa de les aspiracions totalitàries dels teus amos estrangers. Tú, que ets d'aquells que a les Universitats, es posaven de part de la força reaccionària i de la policia de la Monarquia i del bienni negre.

Amb el teu « Arriba España » mancat de sentiment, de passió, que pronuncies amb l'ànima adolorida per la presència en la teua « Espanya Nacional » dels italians i dels alemanys invasors. Tu, escolar, que com a tal, ha d'ésser la genuïna personificació de la cultura i progrés, et trobes postergat, perseguit si vols manifestar-te a favor de l'estudi i de la civilització.

Ja veus on és la veritable llibertat! De quina banda

* * *

1937. Temps de guerra. Els catalans marxen a complir llur deure militar. En un poblet de primeres línies i a raó d'un moviment envoltent de l'enemic, es queda copat un Tinent del nostre Exèrcit que romanía ferit a l'Hospital d'aquell llogarret. Les tropes de la facció avancen vers l'objectiu gairebé batut. Un soldat republicà prova les possibilitats de l'heroisme i en surt satisfactoriament. El Tinent s'ha salvat.

L'endemà pel matí el poble és reconquerit per les nostres forces. El Tinent ferit era l'obrer del 1929. El soldat heroic era l'estudiant que lluità en contra de la Dictadura.

* * *

Fet històric, que alligona i dóna a l'estudiant d'avui el camí a seguir dins aquesta lluita aferrissada en contra del feix. L'obrer i l'estudiant cal que dins de casa nostra comprenguin sempre que la seva lluita va agermanada i significa dins del clos escolar, un sentit de responsabilitat que a tothora ha de triomfar per sobre de tota altra trajectòria.

el respecte mutu, la possibilitat d'un demà millor, d'un esdevenidor progressiu, impera i es defensa... i es combat contra els invasors...

Nosaltres, els catalans, amb els espanyols i els bascos i d'altres germans, lluitem pel triomf d'Espanya. D'aquella Espanya antifeudalista, comprensiva i que estableix la seva pròpia existència, en l'existència pròpia de les nacionalitats ibèriques.

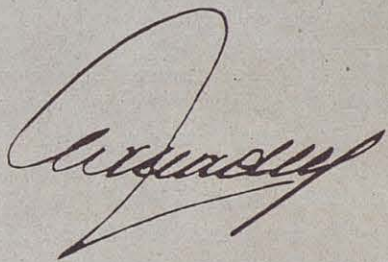
Nosaltres — estudiant feixista de l'altra banda — no volem sinó la victòria de la República, d'aquella que dóna a tots els homes el Dret innegable de ciutadania, i fa desaparèixer la condició d'esclau.

Medita, estudiant feixista.

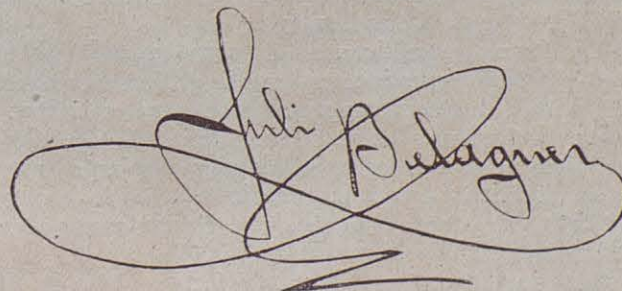
No vulguis deixar-te portar per la irresponsabilitat que en dies successius series el primer en lamentar. Medita, i tu mateix veuràs on està la Raó i on la traïció... Medita, estudiant feixista...

ELS HOMES DE LA JOVENTUT

Un record emotiu per a mi és la històrica reunió que vaig presidir, en la qual l'Associació d'estudiants d'Esquerra i el Secretariat General de les J. E. R. E. C., establien la fusió d'aquella. Els escolars, constituïts ara en Secretariat General dintre l'orientació política de les nostres joventuts, tenen una responsabilitat que els fa acreedors d'un lloc d'actuació d'avançada. Les J. E. R. E. C. combaten per la llibertat de Catalunya en un sector tan important com és l'universitari mitjançant els seus estudiants. Ells porten la representació autèntica de la nostra joventut. Amb l'ingrés de l'antiga, però gloriosa *Associació d'Estudiants d'Esquerra*, que tant es distingí durant el bienni negre, constitueix avui la potencialitat escolar de les J. E. R. E. C.

A vosaltres, estudiants de Catalunya, la meva encaixada de mascle. Vosaltres, que sou la força del demà del triomf; els tècnics que mitjançant els vostres coneixements d'Universitat i de Treball, fareu progressiva i envejada per tothom aquests tros de terra que es diu Catalunya. Camineu sempre endavant, no mireu ni discuteu amb la força que se us interposi, esclafeu-la si no té l'essència integral de la nostra catalanitat amb sentit de cara al món. Els germans de tots els pobles que volen ésser lliures, avui amb el seu lloc d'honor, defensen la integritat de la nostra democràcia, que és la personalitat de tots els pobles del món. Siguem dignes d'ells, que confien amb nosaltres, que esperen de nosaltres, que aquelles lliçons donades per la història no siguin prostituïdes en profit de les plataformes d'importació forana. Que els nostres pits en tots moments, sigui l'espadat gegantí del pròxim triomf de la nostra llibertat.

Membre del Consell Executiu de les J. E. R. E. C.

TRIBUNA INTERNACIONAL

De cara al Segon Congrés Mundial de la Joventut

La joventut, pot trobar el camí de la pau?

Organitzat per la Unió Internacional Pro Societat de Nacions, es va celebrar a Ginebra, per l'agost del 1936 el Primer Congrés Mundial de la Joventut. Aquesta Reunió, jovenívola, constituïda per joventuts de tots els països i de totes les orientacions, va tenir la col·laboració de les més importants organitzacions internacionals d'estudiants i de joventut.

Es fixava en aquest Primer Congrés, obert a totes les tendències sense cap distinció de matisos polítics, els següents punts:

1.ª Oferir a la joventut de tots els països, una ocasió per efectuar un canvi d'idees sobre les qüestions internacionals i arribar a un acord sobre un pla d'acció per la prevenció de la guerra o l'organització de la pau.

2.ª Considerar a tal efecte els mitjans pràctics d'establir entre les joventuts de tots els països, una col·laboració fundada sobre la comprensió recíproca i el mutu respecte de les diverses opinions.

Evidentment, periòdicament hi ha nombrosos Congresos nacionals i internacionals de joves i d'estudiants, però no apleguen més que gent de la mateixa orientació professional o política.

El Primer Congrés de la joventut fou d'indiscutible èxit, a despit de les dificultats de tot ordre i malgrat l'abstenció de les Joventuts Catòliques i la dels països totalitaris (Itàlia i Alemanya).

Més de 700 representants, de 36 països i de 10 grans organitzacions internacionals que representaven opinions tan equidistants com les dels partidaris dels règims totalitaris a les dels comunistes, van poder posar-se d'acord després de llargues discussions sobre un programa mínim de la pau i dels Drets elementals de la joventut. Així ho demostra, que la joventut té una sèrie d'aspiracions comunes que li dona una unitat innegable contra les antigues concepcions del món.

El Consell General del Moviment del Congrés Mundial de la Joventut, animat pels resultats magnífics de l'últim, ha pres l'acord de convocar UN SEGON CONGRES MUNDIAL DE LA JOVENTUT PEL MES D'AGOST DEL 1938, que tindrà lloc a Nova-York i on seran aplegades totes les joventuts davant els següents problemes:

a) L'organització de la Pau.

b) La situació econòmica i cultural de la joventut en relació amb la Pau.

c) Les bases religioses i filosòfiques de la Pau.

d) El paper internacional de la Joventut.

Catalunya no pot mancar d'ocupar un lloc en la defensa de la Pau, que ella defensa fa 22 mesos amb les armes de la legalitat constitucional, en una guerra d'invasió.

OIXAZUM.

A les joventuts antifeixistes de tot el món

Catalunya que lluita avui amb tant d'heroisme, amb tanta abnegació, no defensa solament la seva llibertat territorial, no aparta solament l'opressió dels seus límits, sinó que també defensa la democràcia, la llibertat mundial.

El feixisme que l'ataca no està compost únicament per uns generals traïdors que pretenen imposar-se a la sobirana voluntat del poble. Està integrat, també, i d'una manera més concreta, és la moderna representació de l'opressió i l'esclavatge.

Les armes republicanes no estan combatudes solament per falangistes inconscients i per requetès fanàtics. Un exèrcit invasor compost en la seva totalitat per italians i alemanys les ataca amb eines bèl·liques d'una mortalitat inhumana, propis dels seus criminals invasors.

La finalitat d'aquest exèrcit també és coneguda per tothom. Pretenen imposar definitivament la seva tirania damunt la humanitat.

Les joventuts catalanes, defensen tot el món. L'alliberen d'un esclavatge vergonyós.

El món, en canvi, roman indiferent. Interessos

mesquins l'allunyen del costat dels seus germans. El terror o la indiferència el fan vacil·lar enfront d'un problema que exigeix una solució ràpida, immediata.

Aquesta posició comprensible en polítics vells, poc escrupolosos, és inexplicable en tractar-se de les joventuts.

Les úniques defensores amb què pot comptar la democràcia no poden vacil·lar. En desacord amb els seus respectius governs, sense témer repreensions — perquè la joventut catalana mai ha reulat al seu davant — han de venir a oferir el seu ajut a Catalunya.

Ho exigeix la justícia. Ho exigeix la seva dignitat; la seva pròpia llibertat.

Si Catalunya caigués vençuda, aclaparada per la força de l'enemic, el món hauria de doblegar-se sota el fuet de l'opressió.

Però Catalunya no caurà. Arribarà a la fita. Amb ajut o sense ajut sortirà vencedora.

Les joventuts de tot el món, però, no poden permetre-li aquest sacrifici sense precedents.

LLUM VALLS.

Les arts i els artistes

L'art

L'Art és un procés d'introspecció al servei d'unes facultats intel·lectuals i unes aptituds manuals que segueixen el ritme gronxat de les èpoques. Per això l'obra artística ha estat sempre la còpia o la deformació dels homes i de la naturalesa a la qual l'artista ha encomanat quelcom de la seva semblança i li ha injós la seva personal interpretació realista de les coses. L'art és una expressió dels sentits de l'home. L'home pressent i percep l'art per mitjà de la vista, de l'oïda i del tacte, i, afegiríem de l'olfacte o del paladar. Per això l'home quan crea fa obra bella, millorant la seva pròpia bellesa, retent a la Bellesa culta tan apassionat i savi, que alguns reformistes de la moral han pretès que l'art és l'equivalència de la Bellesa, quan, si l'obra artística és bella, a la bellesa li cal quelcom més per a ésser obra artística.

Quan parlem de l'art racial, què volem dir? Volem dir que l'art expressa amb un vocabulari universal, allò que és peculiar en el paisatge, en els costums, en l'ambient geològic i físic i en la cultura d'un país. Quan l'art d'un

poble no respon a aquestes característiques, quan no representa la vida, l'emoció l'ambient i les inquietuds d'aquest, perd d'una manera completa la seva particular condició d'ésser. Els qui creuen que en lloc de prosseguir, l'art s'ha de renovar fent-li emprendre camins no pas desconeguts, diguin el que vulguin, sinó intrascendents i perdedors per creure que ja ha estat tot dit, no tracten sinó de cobrir amb teories més o menys brillants llur impotència. Un artista em deia fa alguns anys: — «Etic cansat de fer braços i torsos de dona. Em cansa fer sempre el mateix». — En efecte, aquest home ja no fa més braços i torsos de dona; ara fa objectes, conrea el constructivisme. El que hi havia en realitat és que els braços de dona que ell feia eren un objecte inanimat una mena de construcció a base del model humà estilitzat que és tot el que exigia de les seves mans qui sap si més dotades per a la mecànica o l'ebenisteria.

(Del llibre de Joan Merli «33 Pintors Catalans».)

L'estètica de la música

Podem considerar la música com el més espiritual dels arts; com el que més fidelment interpreta les emocions de l'ànim i els seus diferents estats.

Es l'única branca de l'art que sap prescindir, i, àdhuc, es considera deslligada per complet, del que és habitual i vulgar en la vida.

La pintura, la música, necessiten l'home en el seu corporal per descriure'l espiritualment.

La música agafa d'ell solament aquella part immaterial que dirigeix i governa la tangible. Enfront d'ella les arts plàstiques no són sinó les representants inferiors de l'elevació espiritual.

Un hom considera en la música una dificultat: la necessitat d'arribar a l'ànim pel temps, així com les altres se'ns presenten en la seva totalitat. En conjunt aquesta aparent dificultat pot ésser desterrada si considerem que la resta de les arts, la pintura, per exemple, també ens va emocionant per etapes: primer, el que ens sorprèn és el conjunt, després els detalls; ritme, color, perspectiva, etc. La música ens presenta primer els elements i després de l'audició ens deixa submergits en un estat d'ànim que correspon a l'efecte del conjunt. La diferència, doncs, radica en l'ordre.

La veritable dificultat de la música està en l'intermediari que existeix entre l'autor i el públic. No sempre l'executant està en una disposició anàloga a la del compositor; car, quants n'hi haurà de capaços d'interpretar fidelment l'espiritualitat rebel, profundament revolucionària que Wagner encarna en la seva obra «Tristany i Isolda», quan ell mateix deia: «Sort tenim que mai no l'interpretaran com jo l'he creada, sinó esde vindríeu folls».

Per Enric de Montfort

¿Aquest entrebanc, però, que s'interposa al més sublim dels arts té els seus atenuants? L'emoció que involuntàriament sent l'executant que poc a poc es sent amarat de la personalitat que per les notes van retratant al músic.

Què vols?

Què vols? ¿Sentir una veu clara
en la qual te'n sents dejuna?
¿Palpar per la teva cara
el lliri trist de la lluna?

Voldries el més terrible:
aquell misteri pregon
que duu per nom impossible,
fugir i estar en aquest món.

Voldries només l'aroma
del bull de la teva sang:
ser una ala de papallona
volant per damunt del fang.

Voldries tota la vida,
tot l'infinit en un bes...
Criatura enfebrosida:
i després?

J. GIMENO-NAVARRRO.

(Poesia inèdita).

Articles d'avantguerra

L'esport dels universitaris

Antoni Maria Sbert, publicà al BUC, por-tantveu de l'Esport Universitari a Catalunya, un article que reproduïm per la seva importància. El gener del 1936 l'actual Conseller de Governació i Assistència Social de la Generalitat, escriu sobre el tema «L'Esport dels universitaris», plantejant la necessitat d'organitzar-ho amb caire social i nacionalista. Avui, transformada per la revolució la vida ciutadana catalana, allò que Antoni Maria Sbert descrivia amb sincer entusiasme ha d'ésser un fet. La pàtria, Catalunya, i els seus estudiants ho reclamen

VERAMENT, entre les moltes coses a fer en els nostres medis universitaris, hi ha l'organització dels esports. Però en aquesta matèria com en tantes d'altres, Catalunya té la sort de tenir un caliu, que pot ben aviat encendre el foc, si al seu voltant s'hi apleguen els elements necessaris. Aquest és el cas de l'esport entre els universitaris; el B. U. C. ha creat ja una tradició aplegant al seu voltant unes generacions de joves universitaris que han arribat a resultats remarcables en els camps d'esport. Però, des d'un punt de vista social, interessa més que s'arribi a una gran massa de participants que no pas a una selecció fortament absorbida per l'esport i enlairada per les «marques» i els títols obtinguts».

«L'esport interessa als Universitaris i als estudiants en general, ultra les raons que hi ha per aconsellar-lo a la joventut, per altres que el fan indispensable als que es consagren a l'estudi; és un complement tant més necessari quant més intel·lectual, són les activitats habituals i que més s'escauen en una edat de formació moral i material. Per altra part, una organització esportiva dels universitaris ha d'ésser una organització la més perfecta des del punt de vista higiènic des del punt de vista orgànic, és a dir, instrumental. L'estudiant ha de fer l'esport que convingui a la seva constitució individual; si aquest control mèdic és sempre necessari i gairebé mai és una realitat, en el nostre cas és inexcusable, puix que si els universitaris no el realitzem donariem la raó als que no volen entrebancar les seves aficions amb els consells de la ciència, que són els més nombrosos a un país com el nostre, on cada individu porta dintre el senyor absolut d'ell mateix».

«Necessitem, doncs, mitjans materials, però també la voluntat de sotmetre l'organització a normes dignes de l'adjectiu universitari. Per a desenvolupar aquest programa, com una part del més ample propòsit d'ajuda

moral i material a l'estudiant, el Parlament de Catalunya va crear una fundació; l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar, de la qual són co-patrons amb la Generalitat, la Universitat i els Municipis Catalans. Res no podrà fer aquest Institut en els esports sense que la voluntat dels estudiants l'acompanyi en el camí de disciplinar i encarrilar les activitats dels diferents grups i de les diverses associacions professionals o específiques. L'esport no és una activitat professional dels estudiants. Volem dir que en res no es diferencia l'activitat esportiva d'un estudiant de Medicina de la d'un estudiant de Dret o d'Enginyeria. La formació de grups i d'equips segons els centres podrà tenir raó d'ésser en quant sigui desig de despertar nobles estímuls, però no en quant vulgui crear fets diferencials en matèria d'organització i de normes disciplinàries. I encara, sempre que per damunt de tot hi hagi ben alt el nom de Catalunya, volent-li retre l'homenatge de tot l'esforç individual i col·lectiu de la joventut escolar.

Per tant, creiem, que l'esport dels universitaris no podrà organitzar-se seriosament si no és amb la concurrència d'aquests tres elements: els estudiants específicament agrupats per a practicar l'esport, la representació corporativa dels estudiants i finalment l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar de Catalunya, com organisme integrat per la representació de la Universitat amb la de tots els centres de la Generalitat i dels municipis, la finalitat del qual és també la de dirigir i administrar l'obra social dels universitaris i estudiants amb continuïtat i amb l'ambició de què per sobre de tots els interessos de Facultat o d'Escola, de professió o d'ideologia, hi hagi l'interès objectiu de l'obra social i de la solidaritat patriòtica.

Barcelona, gener del 1936.

ANTONI MARIA SBERT